



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**De Vita Beati Aloysii Gonzagæ E Societate Iesv,  
Ferdinandi S. Rom. Imp. Principis, Marchionis  
Castilionensis F. Natu Maximi, Libri Tres**

**Cepari, Virgilio**

**Coloniæ Agrippinæ, 1608**

cap. I. De eius natalibus, & educatione vsque ad annum septimum.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-43934**



DE VITA BEATI  
**A L O Y S I I**  
**G O N Z A G A E,**  
 LIBER I.

CAPVT PRIMVM.

*DE EIVS NATALIBVS, ET  
 educatione vsq; ad annum VII.*

**B**EATVS ALOYSIVS GONZA-  
 GA, cuius res gestas, moresq;  
 mandare litteris instituimus,  
 Ferdinandi Principis Imperij,  
 atque Castilionis Stiuerorum in Gallia  
 Cisalpina Marchionis, & Marthæ Tanæ  
 Santeniæ, à Cherio in Taurinis, illustri-  
 morum, excellentissimorumq; hominum  
 filius natu maximus fuit. Ferdinandus Mar-  
 chio ALOYSII pater, eadem stirpe atque  
 Guilielmus Mantuanorum Dux editus, il-  
 lum tertio contingebat gradu. atque in ea,  
 quam dixi, ora hereditate à maioribus sibi  
 tradita, quæ inter Veronam, Mantuam, atq;  
 Brixiam haud procul à Benaco lacu, sita est,  
 rerum potiebatur. Eius verò cõiunx Mar-  
 tha præ-

tha præcipuis apud Taurinos familijs orta, Patrem Balthasarẽ Tanum è dynastis Santenijs, matrem verò Annam è veteri dynastiarum Roboreorũ sanguine, Hieronymi Roborei Cardinalis & Angustæ Taurinorum Archiepiscopi propinquam habuit. Inter hos B. ALOYSII parentes nuptiæ ad hunc ferè modum in Hispania coniunctæ sunt. Versabatur in Philippi II. Regis Catholici aula Ferdinandus Marchio, atque ibidem Martha plurimum inter principes feminas apud Isabellam Valesiam Reginã, Henrici II. Francorum Regis filiam, Philippi coniugem, gratia atq; auctoritate poterat. Ea occasione, compertis huius egregijs animi ornamentis, singularibusq; dotibus, Marchionem cupido cœpit, eius vxoris domum ducendæ. Quod cum diu deliberatum, & constitutum haberet, operam dedit vti Reges etiam huius consilij certiores fierent. Ijs ergo auspicijs, dicta iusta dote, additisq; gemmis, atq; alijs donis dotalibus, quæ suæ in Martham voluntatis testificandæ, regina contulerat, Marchio sibi illam despondit. Cæterum dum hæc sponsalia fiunt, vniuersumque hoc nuptiarum negotium contrahitur, nonnulla euenere tanta cum sanctitate coniuncta, vt satis liqueret, qualem olim fructum essent allaturæ. Nam Martha simul è Regina cognouit  
de

de hac necessitudine consilia agitari, quod Deus illam bene & feliciter euenire vellet, magnum sacrificiorum numerum Sanctissimæ Trinitati, Spiritui Sancto, Christo, interposita recitatione historiæ cædis eius, item Virginis Matris, Angelorum, aliorumq; cœlitum cōmendationibus exposcendis, factitari iussit. Deinde cum ad vtriusq; propinquos in Italiam scriptum esset, vt eius cōiugij auctores esse vellent, eo potissimum tempore ad litteras responsum perlatum est, quo omnes procurandis Iubilei, quod nuper Roma vulgatum erat, cærimonijs erant intenti. Itaq; natali D. Ioannis Baptistæ, matrimonium, inter vtrumq; Sanctæ Eucharistiæ mysterijs, Iubileiq; religionibus expiatū, conuenit. quo die Martha, quod ipsa mihi postea memorauit, omni studio in pietatis officia in posterum decreuit incutere. Præterea Regina cum per eos dies recenti partu esset grauida, neq; tali tempore Marthæ, quam ab vsque Gallia solatij causa, comitem adiciuirat, consuetudine carere posset, eius in se amore confisa, prius in manum viri publicè conuenire vetuit, quàm ipsa peperisset. Factum est vt imperarat. Dicto dein ab regina die, in quæ commodum alterius cuiusdam Iubilei, seu Plenariæ indulgentiæ celebritas inciderat, iteratis penitentia & Eucharistiæ sacris, sanctè

sanctè, vt Christianos decet, eo tempore  
sacris rite peractis, connubio iuncti sunt,  
cum Deo maximè pacato secundoque vte-  
rentur. Iam verò neque illud minus me-  
moriam dignum est, quod in nuptiarum  
ritibus, festoque apparatu, decreta consilij  
Tridentini, quæ forte per illos dies per  
Hispaniam promulgata fuerant, hoc pri-  
mum matrimonio in mores induci cœpta  
sunt. Secundum nuptias potestate ab re-  
gibus facta, in Italiam atque in suæ ditio-  
nis oras, vnà cum coniuge, redeundi, pri-  
usquam regia excederet Marchio hono-  
rarius regis cubicularius renunciatus, si-  
mulque luculentis è Campania atque In-  
subribus, dum ipse, vnusque filiorum vi-  
ueret, vectigalibus est auctus. Neque ita  
multò post idem Rex militaribus eum in  
Italia copijs præfecit, quem honoris gra-  
dum clarissimus quisque Italiæ principum,  
ac ducum dignationi sibi ducit. Postea-  
quam Castilionem attigerunt, Marchio-  
nis vxor, vt se aulicis negotijs, atque oneri-  
bus exolutam, otium & facultatem pietatis  
impensius colendæ nactam esse videt, pro  
veteri suo in eam studio, proque eo ac nuper  
in Hispania statuerat, quantum nunquã an-  
tea curam eius intendit. In primis verò cu-  
piditas eam incessit nanciscendi filij, qui  
in aliquo religiosorum hominum cœtu  
quando-

quandoque sese Deo addiceret. quod studium non modo postea non remisit unquam, sed etiam ut eius compos fieret, nullum adorandi Dei finem fecit. Certè vota minimè irrita cecidisse, res ipsa docere visa est, quando hoc filio primùm parens est facta, qui deinde ad Societatem IESU aggregatus, vitam in ea per singularem sanctitatem degit, ac finiuit. Neque verò mirum cuiquã videri debet tanta sanctitate filium, tamque sancto consilio expetitur, maternis à Deo precibus datum esse. Crebrò siquidem in Diuorum rebus gestis, Deum huiusmodi desiderijs obsecutum esse, legimus. ut cùm Annæ Samuelis prophetæ matri, stirpis omnis antè experti, filium quem ipsius numini manciparet poscenti, annuit. Idem de D. Nicolao Tolétinate, qui & ipse sterili matri supplicanti condonatus est, de D. Francisco Paulensi, qui vtrumque parentem antea infœcundum voti reum fecit, deque alijs accepimus. Equidem sic sentio. eum qui huius beneficij postulandi illustrissimæ illi femine mærem iniecit, eundem pro sua benignitate exorari, primamque eius prolem sibi vindicare voluisse. Ad hoc cordi fuisse Deo videtur B. ALOYSIVM ante suum facere, quàm esset ex utero matris effusus. neque enim sine diuino natu & consilio factum est, ut cum necdum totus in hanc lucem exisset,

isset,

isset, baptismo lustraretur, atque etiam cœlorū Regina Virgo beatissima, cuius deinde à primâ ætate nomini tantopere devotus fuit, præcipua quadam in eum gratia nascenti adesset. Solet enim ipsa Marchionis coniunx ita commemorare. Appropinquante partu tantis se repente doloribus oppressam esse, vt nulla spe fœtus enitendi in extremum adducta videretur vitę discrimen. Vbi Marchionem accitis cōpluribus Medicis negotium dedisse, vt si prolem vitalem esse posse diffiderent, at certè collato baptismo æternam ei salutem dare, matrisque vitam tueri studerent. Illos artibus omnibus, remedijsque frustra tentatis, quæ soluendi partus esse visa sunt, & matris, & filij salutem in desperatis ac depositis habuisse. Id cum esset matri compertum, in tanta desperatione opis humanæ ad Deum confugere, atque ad Virginem eius parentem concipit. ergo accersito in cubiculum marito, potestatem sibi in extremo sitę fieri postulat voti Virgini Matri nuncupandi. Cum ille annuisset, vouet ipsa, si hoc discrimine defuncta sit, sacram se Lauretanã eadem vnã cum prole, modo & illi vita contingat, adituram. Voto suscepto, periculum omne depellitur, atque breui hunc filium partu dat. Sed cum inter medicos constaret eum mortem vitare non posse, instaretque

C

Mar-

Marchio, vt animi saltem incolumitati cō-  
fulerent, obstetrix simul eo loci partum ef-  
fe videt, vt baptismi patiens esset, prius e-  
um tingere occupat, quam totus ederetur.  
Ita vtriusque vita seruata est, atque in filio  
Dei gratia, meliorque ille & diuinus ortus,  
huius mortalis absolutionem præuertit,  
non sine singulari Dei fauore, qui eum ab  
ipsis matris visceribus quasi mancipio &  
nexu sibi proprium esse voluit. Qua in  
régeminus Mechtildi sanctæ virgini fuit,  
cui, vt in eius vita scriptum est, indica-  
uit Deus, sibi placuisse, vt, quò eius ani-  
mum, veluti templum, quamprimum sibi  
sacraret, atque à primo orta sua gratia an-  
tecaperet, in similis metu periculi, bap-  
tismus eius acceleraretur. Natus est Beatus A-  
loysius in arce Castilionensi, quæ caput  
est regionis in paterna ditione positæ, in  
diceresi Brixienti (Pio V. Pont. Max. anno  
à Christo nato M. D. LXXVIII. 7. Idus  
Martias feria tertia, tribus horæ partibus,  
à tertia ac vigesima elapsis. Sublatum è ve-  
stigio mater crucis signo munit, faustisque  
precationibus profequitur. dehinc horâ i-  
psam tacitus, immotusq; iacuit, nemo vt di-  
scerneret, viuusne esset, an mortuus. postea  
verò cum vnicum vagitum edidisset, dein-  
ceps conquieuit, & lamentis, quibus pleri-  
que omnes recens nati infantes se dedunt,  
omni-



omnino temperavit. Id scilicet animi mansuetudinem, suavitatemque morum, quam ostendit in omni vita, portendisse crediderim. Eodem anno 12. Kalend. Maias, feria inter tertia in æde D. D. Nazarij & Celsi, à Ioanne Baptista Pastorio Archipresbytero Castilionensi, quanta maxima potuit pompa, sacris ritibus qui ad baptismum adhiberi solent initiatus, atque ob avi paterni memoriam, Aloysius seu, quod idem est, Ludovicus appellatus est. Spondit pro eo Guilielmus Mantuæ Dux, missis Prospero Gonzaga V. illustrissimo suo, Marchionisque cognato, qui suam vicem salutaris fontis infantem ad-moueret. Est id relatum in tabulas curionis eius templi, in quibus animaduerti, cum ceterorum eius ætatis baptismi, eadem formula Italicis litteris percenseantur, ad huius unius nomen, siue id eius dignitati natalium tributum est, seu diuino quodam instinctu euenit, nonnullas Latinas voces adiunctas esse, cuiusmodi nihil ne fratribus quidem ei adscribitur, atque in ipsum quidem bellè quadrare euentus ostendit. est autem ita scriptum. *Sit felix, carusque Deo ter optimo, terque maximo, & hominibus in aeternum uiuat.* Iam verò quanta cura & studio à primis annis sit eductus, facile ex eo fuerit assequi, quod ipse stirpis maximus non in spem modò paternæ hereditatis, sed duorum etiam patruorum, Alphonsi,

qui castello Godefredi, & Horatij qui Sulphurino imperitabat, nutriebatur. Nam cum opes illi clientelari ab Cesare iure obtinerent, & eorum alter omni, alter virili stirpe careret, necesse erat eas ad ALOY-SIVM communem nepotem deuolui. Studio fuit matri, vt erat eximiè pia, vt filius à pauxillo puero Deum, Diuosque venerari assuesceret. Igitur vix dum sari poterat, cū & ipsamet illum manus in speciem crucis ducere, sanctissimum IESV, & Mariæ nomen pronūtiare, orationem Dominicam, salutationem Angelicam, aliasque preces de memoria dicere condoce faceret: & nutricem, cæterosque qui iuxta ipsum seruitij, aut consuetudinis causa erant, idem facere iuberet. Quibus rebus tantam aduersus Deum reuerentiam, metumque induebat, vt ex hac quasi luce surgentis auroræ, quantum esset futurus meridiei splendor augurari liceret. Id adeò testatæ sunt mulieres ancillæ, quibus, cum per id tēpus matri ministrarent, hunc etiam filium vestire, & exuere negotium erat; singularem se in eo etiam tum infante religionem, Deique timorem comperisse. Duo inprimis in moribus illi tum fuisse ad memoriam præclara referunt. alterum quòd pauperum egestate moueri se misericordia, & sicubi eos vidisset benignè ijs faciendi cupiditatem ostendebat.

debat. alterum quòd vbi primum solus domum perreptare potuit, non rarò abdebat se in latebras, ac diu quæsitus tandem in solo aliquo loco, precibus intentus reperiebatur. quibus ex rebus futuram eius vitæ sanctimoniam iam tum percipiebant animis. neq; desunt qui iurati affirmant, solo se eius amplexu, proinde intimo pietatis sensu affectos esse, quasi cœlestem aliquem angelum brachijs sustinerent. Delectabat matrem vehementer hic pueri gliscens in indies in Deum, resq; calettes amor ac studium. at pater vir in armis deditus, qui sub Rege Catholico multa belli negotia sustinuerat, suis potius illum artibus imbui cupiebat. Quocirca quartū necdum annum egresso, scelopulos, bombardulas, aliaque minuta arma ad illius ætatis vsum apposita, propria cõparat. Ad hæc cùm, eiusdem regis auspicijs, tria peditum Italorum millia sub signis ad Iunetum ducturus in agro Cremonensi apud Casale maius, quod oppidū Mediolanensis est ditionis, delectum haberet, puerum quatuor aut quinque duntaxat annos natum, è mulierum manibus, & potestate matris ereptum, secum eò perducit. Ibi, quibus diebus copiæ censebantur, leuictum loracula, ac pusillam hastulam præferentem humeris, militari more anteire ordines iubet. ac recreabatur mirificè cum

38 DE VITA B. ALOY. GONZ.

hoc exercitij genus puero volenti esse  
perspiceret. Aliquot menses Casale mora-  
tus, vt est illa ætas omnium, quæ geri videt  
æmula, dum ludos, sermonesq; cum militi-  
bus miscet assiduò, sensim militares sump-  
sit animos, neque leuibus signis ostendere  
visus est, ad eam se gloriam à studio ferri,  
ad quam patris vocibus exemploq; vocare-  
tur. Itaq; non semel vsu venit, vt cum alia  
tela, tum fistulas æneas præcipuè versans, in  
magnum veniret discrimen salutis, nisi  
Deus qui ad sanctius vitæ genus reseruabat,  
illud, prope supra naturæ modum, ab eius  
capite depulisset. Certè fuit cum minuiore  
fistula explodenda vultum sibi totum pul-  
ueris ardore scædaret. Iterum cum per quæ-  
dam, secundum meridiem quieti indulge-  
ret Marchio, atq; ipse (quod in tantilla æta-  
te obstupescas) nullius ope adiutus, collectū  
è meridianium militum thecis puluerem,  
in tormentum curule minus, quod erat pro  
arcis mœnibus indidisset, ignemque subie-  
cisset, prope abfuit, quin auersis retrocedē-  
tis carri impetu rotis obtereretur. Excitus  
sonitu Marchio, veritus ne qua esset inter  
milites coorta seditio, misit qui explora-  
ret, quæ tandem esset hæc insolentia. Re  
comperta, ad pœnam scilicet filium voca-  
uisset, nisi milites, quibus non mediocrem  
voluptatem afferebant, tam ingentes pue-  
ri

si spiritus, eam essent deprecari. Hæc atque alia de hoc genere, cum iam inter Religiosos ageret, egregiæ erga se Dei voluntatis, cuius ope tanta pericula vitasset, prædicandæ, commemorare postea erat solitus. Necdum tamen erat illi penitus exempta Religio, de modico illo puluere militibus sublecto, nisi quod eam illa cogitatione minuebat, haud grauatè daturos fuisse, si poposcisset. Profecturus cum copijs ad Tunetum Marchio, Aloysium Castilionem remittit, ubi eundem quem Casale erat ingressus viuendi morem tenuit. Atque ut est plerumque militum vulgus ad verborum licentiã, turpitudinemq; proiectum, ipse quoque ex eorum consortio nonnullas eiusmodi voces hauserat, quas (ut ipse postea P. Hieronymo Plato, dum percunctanti vniuersam quam in seculo egisset vitam, iam Religioni consecratus retexeret, narrauit) ignarus quænam esset earum notio, interdum iactare cepit. Id cum aliquando Petrus Franciscus Turcius audisset, quæ ei<sup>9</sup> pueritiæ moderatorem fuisse diximus, tanta vi in eum inuect<sup>9</sup> est, ut ipse mihi moderator confirmarit, nullum unquam ei deinde, nisi honestum decusq; verbum effluxisse. Quinimmo si quæ postea licetius loqueretur audiret, euestigio oculis pudore suffusus, humiq; defixis aut aliorum conuersis vel animum auerisse dissimulabat,

Etā sibi auditu molesta fuisse significabat. Ex quo licet intelligi nunquam eum hoc genere sermonis vsurum fuisse, si qui d sibi vellet ante didicisset. Cæterum in omni ALOYSSII ætate nihil ab eo peccatum esse comperio, in quo plus sit culpe, quam in his verbis ab admodum puero, rei que significatæ ignaro profusis. qui simulac flagitiosa, atque à suo dignitatis gradu, genere que aliena esse didicit, tantus eum pudor intrauit, vt postea sit fassus, ne sacerdoti quidem suæ conscientiaë quæsitore, vt ea aperiret animum inducere potuisse. ea erat puerilis animi verecundia. Neque verò vnquam, dum vixit, huius eum grauissimi, vt ipse sentiebat, criminis penitentia deseruit. Atque vt nihil deterius contraxerat, cuius eum conscius angeret animus, ita postquam ad religionem accessit, quò sui vincendi ac vilipendendi causa, à teneris fontem se fuisse doceret, sæpe hæc familiaribus quibusdam suis memorabat. Verisimile est consulto Deum hunc ei næuum adherescere passum esse, vt dum in se culpam esse credit, quā propter ætatis inscitiam rei que ignorantem propius fidē est nullam fuisse. in tanta munerum cælestium, virtutumque copia, quibus postea mens eius est locupletata diuinitus, aliquā demissionis sepe-tem haberet: atque vt, quod de D. Benedi-  
cto

Et scripsit D. Gregorius, quem in ingressu mundi posuerat, retraheret pedem. Vbi verò septimum annum attingit (quam ætatem inter Aristotelem, sanctosque Doctores, ad ratiocinandum, atque ad eò ad virtutem & vitium maturam esse conuenit) tanto se ardore ad Deum colendum conuertit, seque ita penitus illi consecrauit, vt illud postea suæ conuersionis tempus appellare sit solitus. Suis itaque melioris vitæ parentibus, quibus arcana sua credebat inter præcipua Dei in se beneficia, hoc se ponere narrabat, quod septuennis à seculi amore ad Deum traductus esset. Porrò quanto cælestiū donorū præsidio, iam inde, postquam illi ratio cõpetere cœpit, Deus eius conatus vel anteuenerit, vel secundarit, ex eo manifestum est, quod quatuor sacerdotes, qui diuersis locis, atque temporibus confessionum ipsius, etiam earum, quæ vniuersam ætatem complectebantur, ante & post initã societatem, fuerunt arbitri, atque inter hos Robertus Bellarminus Cardinalis illustrissimus, qui sub eius obitum, totum vitæ tempus recensenti operam dedit; omnes quãuis alter alterius restificationis ignari, consensu scriptum fecerunt, nunquam eum vel lethiferam noxiã concepisse, vel haustam in baptismo Dei gratiam effudisse. Quæ restanto plus admirabilitatis habet,

C 5

quod

quod maximè lubricam vitæ partem non in monasterijs, sacrisque Religiosorum septis transmisit, in quibus siue deficientibus peccandi illecebris, seu suppetente cum ad sanctam consuetudinem, tum ad animorum subsidia, tanta Deo mancipatorum hominum copia, haud paulò facilius est, quam in vulgari licentia, Dei gratiam tueri. at iste iam inde ab incunabulis in principum aulis versari cepit. nam supra quam quod in paterna natus eductusque erat, complures dein annos apud Magnum Hetruriæ Ducem, Mantuæ item Ducem, Hispaniarum Regem consumpsit necessaria Principum, ac dynastarum consuetudine, & promiscuo hominum cuiuscunque ordinis, uti res ferebat, usu semper implicitus. & tamen inter paternæ domus delicias, vitæque aulicæ irritamenta, mentis integritatem, quam in baptismo, velut candidam vestem induerat, ab omni labe puram intactamque servavit. Quapropter meritò Bellarminus Cardinalis, cum in sermone mecum, alijsque compluribus de egregijs ALOYSII etiamtum viventis virtutibus, firmis argumentis aliquando docuisset, nunquam deesse in hac Ecclesia quamvis ancipiti conflictu

distr-



districta, quosdam homines eximia sanctitate vitæ, qui etiam, dum viuunt, in stabili apud Deum gratiæ gradu sint positi, disertim hæc subiunxit. *In horum numero, qui tam arcta atque indissolubili necessitudine Deo sunt adiuncti, eundem, quem minimè fugit quid in eius mente agatur, ALOYSIVM nostrum Gonzagam collocandum censeo.* Aliud præterea quiddam idem Cardinalis in præclaro illo testimonio legitimè consignato firmatoque adiecit, quod rationum sanctioris interiorisque vitæ non penitus rudibus, testisque auctoritatem reputantibus, longè etiam maiorem admirationem mouebit. Confirmat enim iam inde à septimo ætatis anno Beatum ALOYSIVM vitam perfectam, omnibus sanctitatis numeris absolutam egisse. cuius prærogatiuæ dignitatem prudentibus æstimandam relinquo. Ac videtur Dei voluntas ita tulisse, ut ipse finistri genij, eius adhuc pueri morum sanctitatem, destinatamque iam in cælo gloriam prædicarent. Cum enim quidam è Franciscanorum ordine, quos Observantes appellant, clara, quacumque inter haberet sanctimonix fama Castilionem profectus, in cœnobio suæ familiæ, cui à S. Maria nomen, vno ab oppido  
milia-

miliario conquiesceret, magni sunt ad eum videndum, poscendaque eius preces facti concursus. Et, quoniam increbuerat quædam illum supra vim mortalem facere, multi à dæmonibus infessi, vexati que, ut eius execrationibus leuarentur adducti. Ibi, cum sacerdos ille frequenti populo, hominibusque etiam illustribus, & in his ALOYSI O puero, alteroque eius germano minore spectantibus, diras in dæmonem de more maximè iaceret, atri illi genij elata voce, intenta que in ALOYSI VM manu: *Videtisne illum? exclamant. hic demum est, quæ calum, & multa inibi manet gloria.* Mandata ea vox memoriæ, totoque Castilione vulgata. neque desunt hodie, qui se coram eâ audisse testificantur. Tamen verò dæmonum, qui mendaciorum sunt parentes, verba nullam fidem merentur, crediderim tamen, quo magis eos suæ vafanij puderet, ut sæpe alias, verù edicere vi diuina fuisse cõpulsos. Etenim tam excellens iam tum erat de hoc sancto adolescente hominum opinio, ut in eius vita, ac moribus speciem sibi delapsi de cœlis angeli videre viderentur. Domi quotidie nixus genibus, preces, quæ Exercitium quotidianum inscribuntur, septem de pœnitentia psalmos, officium B. Virginis, vel seorsim, vel vnà cum aliquo comite recitabat, aliaq; præstabat officia  
 pieta-

pietatis. Adeò libebat humi interprecandum procumbere, vt puluimum, aut quid simile genibus subijci sustinuerit, idq; deinde, vt postea narrabo, in omni vita solenne tenuit. Per idem tempus febris quartana octodecim ipsos menses vehementer est exercitus, etsi, cùm principio esset ardentior, postmodum minus eum in lecto attinuit. Interea sedatè ferebat eius dolorè, neq; intermittebat vnquam, quin officium B. Virginis, psalmos qui Graduales, quique Pœnitentiales dicuntur, & alios stas preces pronuntiaret quotidie. Vbi tamen interdum solito erat inbecillior, accersebat è feminis matris ministris, quæ subleuaret legentem; vt autem omninò cessaret, adduci nunquam potuit. Hęc sunt quę non amplius septem annos natus Beatus ALOYSIUS fundamenta iecit virtutis Christianæ, vt minimè mirum videri debeat, si ad tã excelsum, quàm posthac explicabimus, fastigium illum adduxerit.

## CAPVT SECVNDVM.

## FLORENTIAM A PATRE DV-

*ctus, Virginitatem Deo vouet, magnosque in sanctiore vita  
progressus facit.*

**F**erdinandus Marchio ab expeditione Tunetana, plus duos annos in Hispanica

nica